

Duurzame projecten in Montferland in de hoofdrol

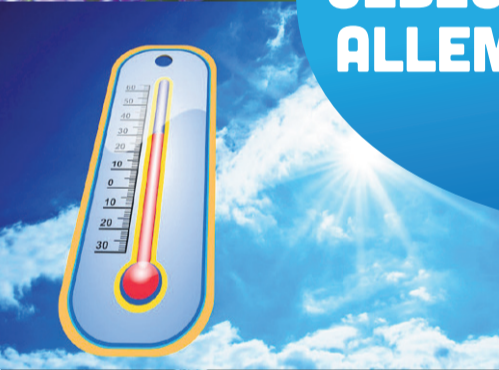
DUURZAAMHEIDSKRANT 2025

Groener, schoner, beter: ontdek onze strijd tegen klimaatverandering en doe ook mee!

WAT GEBEURT ER ALLEMAAL?

Flink besparen op mijn energierekening!

Wat kan ik doen?

Samen maken wij Montferland toekomstbestendig!

Beste lezer,

Klimaatverandering is niet langer iets van ver weg. Het raakt ons hier, in ons mooie Montferland, in onze dorpen en buurten. Hevige regenbuien, droogte en hittegolven laten zien dat afwachten geen optie is. Elders op de aarde, zijn de gevolgen veel ernstiger. Tegelijk: wij zijn gelukkig niet machteloos. Samen kunnen wij veel doen om de oorzaken en de gevolgen van klimaatverandering zo veel mogelijk te beperken én ons voor te bereiden op de toekomst.

Als gemeente nemen wij onze verantwoordelijkheid. In deze krant leest u over een aantal concrete projecten: van isolatiecampagnes en subsidies tot het vergroenen van tuinen en het opwekken van duurzame energie. Ook inwoners zoals u spelen een onmisbare rol. Deze kleine stappen – of dat nu het vervangen van tegels door groen is, of het aanvragen van een subsidie voor isolatie – maken Montferland groener en gezonder.

Wij staan voor flinke uitdagingen, maar ook voor grote kansen. Samen bouwen aan een Montferland dat klaar is voor de toekomst. Uw bijdrage, hoe klein ook, maakt een wereld van verschil. Dus laten wij het met z'n allen doen – voor onszelf, voor onze kinderen, en voor de generaties na ons.

Blader deze *Duurzaamheidskrant* door, laat u inspireren en ontdek hoe ook ú kunt helpen. Samen maken we Montferland een plek waar het goed leven is, vandaag en morgen.

Ingrid Wolsing

Wethouder Duurzaamheid & Energietransitie

Introductie *Duurzaamheidskrant*

Duurzaamheid staat bij steeds meer mensen hoog op de agenda. In deze krant staat wat er allemaal gebeurt in Montferland om de klimaatverandering aan te pakken. En de gevolgen van de opwarming van de aarde op te vangen. Kijk maar eens rond: op steeds meer daken schitteren zonnepanelen. Samen met bewoners wordt gewerkt aan een windpark bij Azewijn. En Montferlanders kunnen de *Tegeltaxi* bellen om stenen in de tuin te vervangen door groen. Meer groen helpt ook bij hittegolven. Ondertussen worden oplossingen voor heftige regenbuien én droge zomers bedacht. Dit – en nog veel meer – leest u in deze *Duurzaamheidskrant*.

Doe meer met minder

Iedereen kan bijdragen. Hoe? Door minder energie te gebruiken en de energie die wél nodig is, duurzaam op te wekken. Minder olie, gas en kolen, meer zon en wind. Zo verminderen wij samen de uitstoot van schadelijke stoffen en houden wij Montferland gezond én prettig om te wonen. Gelukkig staat u er niet alleen voor. In deze krant staat informatie over gratis advies voor energiebesparing en financiële steun om uw woning duurzamer te maken. Of u nu groot of klein begint, elke stap telt.

Samen voor een groener Montferland

Inwoners van Montferland werken aan een duurzamere toekomst. Doet u ook mee? Samen maken wij onze gemeente niet alleen klaar voor de uitdagingen van morgen, maar ook fijner om vandaag in te leven. Samen staan wij sterker en maken het verschil!

Inhoud

Voorwoord wethouder Ingrid Wolsing.....	2
Introductie.....	2
De toekomst is aardgasvrij.....	3
Van wereldwijde afspraken naar lokale actie in Montferland.....	4
Bespaarhulp aan Huis: gratis energie besparen.....	5
Samen werken aan een duurzaam windpark bij Azewijn.....	6
Klimaatactie dichtbij huis: samen vergroenen.....	8
Van afval naar waarde: economische kringloop in Montferland.....	9
Gratis hulp en advies om energie te besparen:	
Energieloket Achterhoek.....	10
Artikel.....	11
Prijswoordzoeker.....	12
Colofon.....	12

De toekomst is aardgasvrij

's-Heerenberg Oost vanuit de lucht.

Alle gebouwen in Nederland moeten in 2050 aardgasvrij zijn. Om klimaatverandering tegen te gaan en om geen Gronings of Russisch gas meer nodig te hebben. Dat is landelijk beleid waar alle gemeenten aan meedoen. 2050 lijkt misschien ver weg, maar om die stevige doelstelling te halen moeten wij nu al beginnen. De gemeente Montferland onderzoekt daarom hoe alle woningen, kantoren en bedrijfsgebouwen in onze dorpen en wijken straks duurzaam én comfortabel kunnen worden verwarmd zonder aardgas.

Een uitdagende puzzel

In de Bloemenbuurt in Didam zorgt een warmtenet al voor warmte in 222 woningen van woningcorporatie Plavei. Maar een warmtenet is niet overal mogelijk. Een gespecialiseerd adviesbureau kijkt nu in Didam naar wat er technisch haalbaar is. De opties variëren van een warmtenet voor een groep huizen tot een individuele warmtepomp per woning. Ook combinaties zijn mogelijk. Elk gebied(je) vraagt om een andere aanpak. Daardoor is het een ingewikkelde puzzel.

Een warmtepomp.

Bewoners aan het woord

Bij het aardgasvrij maken, wordt eerst gekeken naar wat technisch kan. De eerste buurten waar wij bewoners actief gaan betrekken, zijn Didam (o.a. Bloemenbuurt, de Molenwijk en de Ziep) en 's-Heerenberg-Oost. In 2025 ontvangen bewoners een vragenlijst. Hierin stellen wij onder andere vragen over hoe zij hun woning nu verwarmen, hoe goed het huis is geïsoleerd en welke aardgasvrije verwarming de voorkeur heeft. Samen gaan wij op zoek naar de beste oplossing.

Binnenkant warmte-unit Bloemenbuurt.

Warmte-unit in de Bloemenbuurt.

Samenwerken aan een duurzame toekomst

Het aardgasvrij maken van Montferland kan de gemeente niet alleen. Partners zijn daarom bewonersgroepen, woningcorporatie Plavei, Liander en Coöperatie Duurzaam Didam. Ook bedrijven, scholen en particuliere verhuurders nemen wij mee in de plannen. De overgang naar aardgasvrije verwarming gebeurt stapsgewijs en geleidelijk. Technische analyses van de woningen en wijken en het ophalen van bewonersvoorkeuren, zijn de basis voor de toekomstplannen voor een aardgasvrij Montferland in 2050. Deze plannen leggen wij straks vast in het warmte- en koudeprogramma en de daarbij horende wijkuitvoeringsplannen.

Vervolg

Aan het begin van de zomer presenteren wij de resultaten van de enquête in Didam en kunnen bewoners verder meedenken over de plannen. Ook de resultaten van de technische analyse (die bepaalt wat technisch (on-) mogelijk is) komen aan de orde.

Meepraten over een aardgasvrij Montferland?

Inwoners uit de genoemde wijken die nauwer betrokken willen worden bij het aardgasvrij maken van onze gemeente, kunnen zich aanmelden. Stuur een e-mail naar m.schulten@montferland.info en wij nodigen u uit om mee te praten.

Van wereldwijde afspraken naar lokale actie in Montferland

Klimaatverandering is een wereldwijd probleem dat vraagt om internationale samenwerking. De projecten en acties in Montferland zijn gebaseerd op internationale, Europese, nationale en regionale afspraken. De uitvoering van de afspraken is nodig voor een leefbare toekomst en om de klimaatdoelen te halen.

Belang van klimaatactie

Het beperken van de opwarming van de aarde tot maximaal 2 graden (met een streven naar 1,5 graad) is essentieel om ernstige gevolgen te voorkomen:

- toename van extreem weer, zoals hittegolven en zware regenval,
- stijging van de zeespiegel en meer kans op overstromingen,
- verdwijnen van planten- en diersoorten,
- gezondheidsproblemen door hitte en verspreiding van ziektes.

Van Klimaatakkoord tot lokale actie

De basis voor de Montferlandse projecten ligt in wereldwijde afspraken uit 2019. Die zijn vertaald naar nationale doelen (*Klimaatwet* en *Klimaatakkoord*). Hierin staan plannen om fossiele brandstoffen zoals aardgas, olie en kolen te vervangen door duurzame energiebronnen zoals zonne- en windenergie. Dit heet de *energietransitie*. Waarom deze grote veranderingen? Duurzame energie veroorzaakt geen broeikasgas en dus ook geen opwarming van de aarde.

Regionale samenwerking: Akkoord van Groenlo

Binnen de Achterhoek is in het *Akkoord van Groenlo* in 2023 afgesproken dat de regio uiterlijk in 2050 energieneutraal moet zijn. Dit houdt in dat alle benodigde energie lokaal duurzaam wordt opgewekt. Gemeenten in de regio werken nauw samen om dit doel te halen.

Strategie: energie besparen, duurzame opwekking en aardgasvrije warmte

De route naar een energieneutraal Montferland heeft drie pijlers:

1. Energie besparen: energie die niet wordt verbruikt, hoeft ook niet te worden opgewekt.
2. Duurzame energieopwekking: duurzame bronnen zoals wind- en zonne-energie vervangen fossiele brandstoffen.
3. Aardgasvrije warmteoplossingen: aardgas kan vervangen worden door warmtepompen of een gezamenlijk verwarmingssysteem voor meerdere huizen/woningen.

Partners in deze aanpak zijn onder andere het Achterhoeks Energieloket, lokale energiecoöperaties, Liander en woningcorporatie. Deze organisaties helpen inwoners, bedrijven en instellingen bij de overgang van fossiele brandstoffen naar duurzame energie.

Lees meer:

1. Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC)

Wereldwijd de beste wetenschappelijke informatie over klimaatverandering. Duizenden wetenschappers uit alle landen informeren onafhankelijk over de gevolgen van klimaatverandering.

Website: www.ipcc.ch

2. Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut (KNMI)

Het KNMI brengt de gevolgen van klimaatverandering voor Nederland in kaart. Ook aandacht voor extreem weer, zeespiegelstijging en droogte.

Website: www.knmi.nl

WIST U...?

... dat u nog steeds tegels uit uw tuin gratis op kunt laten halen als u ze vervangt door bomen, struiken of planten? De Montferlandse *Tegelaxi* haalt uw tegels graag kosteloos op. Kijk op www.montferland.info/tegeltaxi Of scan de QR-code met uw smartphone:

energieloket Achterhoek

Niet iedereen heeft dezelfde mogelijkheden om te verduurzamen en energie te besparen. Met *Bespaarhulp aan Huis* helpen Energieloket Achterhoek en de gemeente Montferland huishoudens met een beperkt budget aan een (flink) lagere energierekening. *Bespaarhulp aan Huis* bestaat al sinds 2023 en is wegens succes in 2025 verlengd.

Wat is *Bespaarhulp aan Huis*?

- **Persoonlijk advies:** er komt een bespaarcoach op bezoek. Die komt ongeveer drie keer langs en geeft simpele praktische tips die écht werken en de energierekening verlagen.
- **Gratis energiebesparende producten:** denk aan ledlampen, radiatorfolie of tochtstrips ter waarde van maximaal €150,-. Deze worden tegelijk met de komst van de bespaarcoach geplaatst/geïnstalleerd.

Voor wie is *Bespaarhulp aan Huis*?

Speciaal voor huishoudens met een beperkt budget (op of net boven het sociaal minimum).

- Kwam u eerder in aanmerking voor de landelijke energietoeslag? Dan is *Bespaarhulp aan Huis* er ook voor u.
- Als u in januari 2025 per post informatie over *Bespaarhulp aan Huis* van de gemeente heeft ontvangen, dan is de regeling er ook voor u.

Doe mee!

Wilt u de energierekening zonder kosten omlaag krijgen? Maak dan gebruik van *Bespaarhulp aan Huis*. Stuur een e-mail met naam, adres en telefoonnummer naar het financieel loket van de gemeente Montferland:

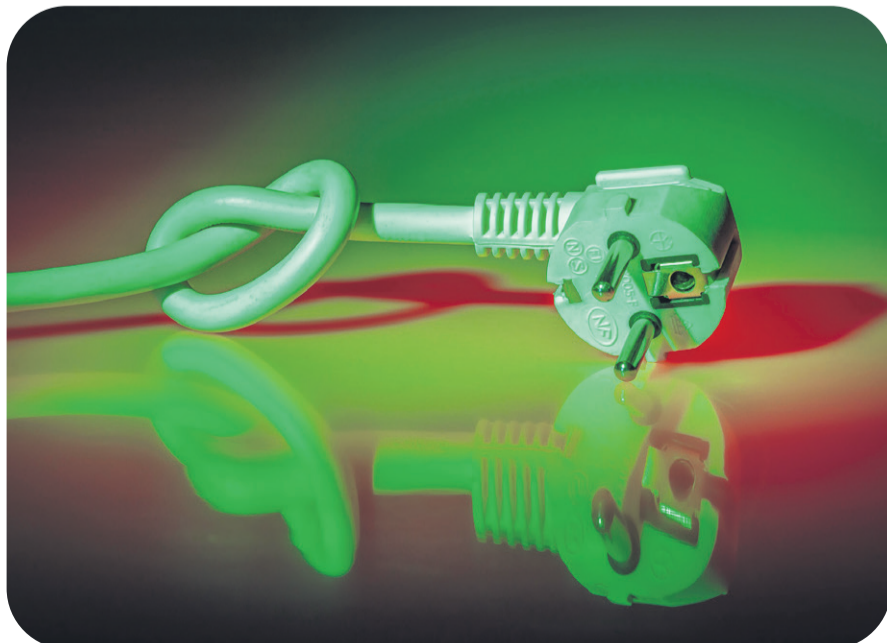
financieelloket@montferland.info

Samen zorgen wij voor een comfortabeler en energiezuiniger thuis

Vragen?

Energieloket Achterhoek:

- Bel 0314 – 820 360
- Mail bespaarhulp@energieloketachterhoek.nl
- Kijk op www.energieloketachterhoek.nl en [Q Bespaarhulp aan Huis](#)
- Scan de QR-code met uw smartphone:

Bespaarcoach Jan: “Ik hoor regelmatig: Hier valt niets meer te besparen of te verbeteren. Zo’n uitdaging ga ik dan graag aan. Vaak zijn er dan toch nog tips die ik kan geven over instelling van cv-ketel, radiatoren of ventilatie die tot extra besparingen kunnen leiden. Een bewoner gaat er toch weer anders naar kijken en vaak geeft dat nieuwe inzichten. Ik geef dan alleen maar dat zetje in de juiste richting.”

WIST U...?

... dat u voor energie- en waterbesparing of vergroenen van de leefomgeving, ook terecht kunt bij onze klimaatburgemeester Robin Sommers? Hij is voor vragen of tips te bereiken via klimaatburgemeestermontferland@outlook.com

Samen werken aan een duurzaam windpark bij Azewijn

Om het klimaat te beschermen, moeten wij minder energie verbruiken én overstappen op schone energie zoals zonne- en windenergie. In het gebied Azewijnse Broek wordt daarom onderzocht of er ruimte is voor 4 of 5 windmolens. Dit project biedt een belangrijke kans om bij te dragen aan een duurzame toekomst voor onze energievoorziening.

Wat is het doel?

Nederland heeft afgesproken dat in 2030 70% van onze energie duurzaam wordt opgewekt. Ook de regio Achterhoek draagt hieraan bij. Het toekomstige windpark is een belangrijke stap in die richting. Dit project helpt niet alleen Montferland, maar ook de regio om deze doelen te bereiken.

Vooruitgang bij windpark Azewijn

De voorbereidingen zijn in volle gang. Het windpark wordt het grootste project in Montferland om groene energie op te wekken. Bij de voorbereidingen kijken wij zorgvuldig naar de belangen van alle betrokkenen. Zowel binnen onze gemeente als in buurgemeente Oude IJsselstreek. Omwonenden, belangenorganisaties (bijv. Natuur en Milieu Gelderland) en belanghebbenden als Netterden Zand & Grind, krijgen binnenkort uitgebreide voorlichting en gelegenheid om mee te praten. Het doel is een windpark waar iedereen trots op kan zijn.

Wie profiteren van het toekomstige windpark?

Een windpark levert niet alleen schone, CO₂-vrije energie op maar heeft ook voordelen voor de omgeving. Door mee te doen aan een energiecoöperatie krijgen bewoners medezeggenschap en blijven de opbrengsten dichtbij huis. Dit zorgt ervoor dat de lokale gemeenschap niet alleen bij de aanleg, maar ook daarna profiteert van de windmolens.

Partners

Een project als dit vraagt om een zorgvuldige aanpak. Groene stroom is belangrijk voor ons allemaal, minstens net zo belangrijk is een goede balans tussen economische belangen en de impact op mensen, dieren en natuur. Daarom werkt de gemeente Montferland samen met bewoners, energiecoöperatie Azum, Vattenfall en Renewable Factory. Dat zijn ervaren ontwikkelaars van windparken. Samen zorgen zij voor een zorgvuldig en transparant project.

Windmolens bij onze burens in de gemeente Oude IJsselstreek.

3 vragen aan René Ebbers, voorzitter van Azum Energie

Hoe denkt u over windparken?

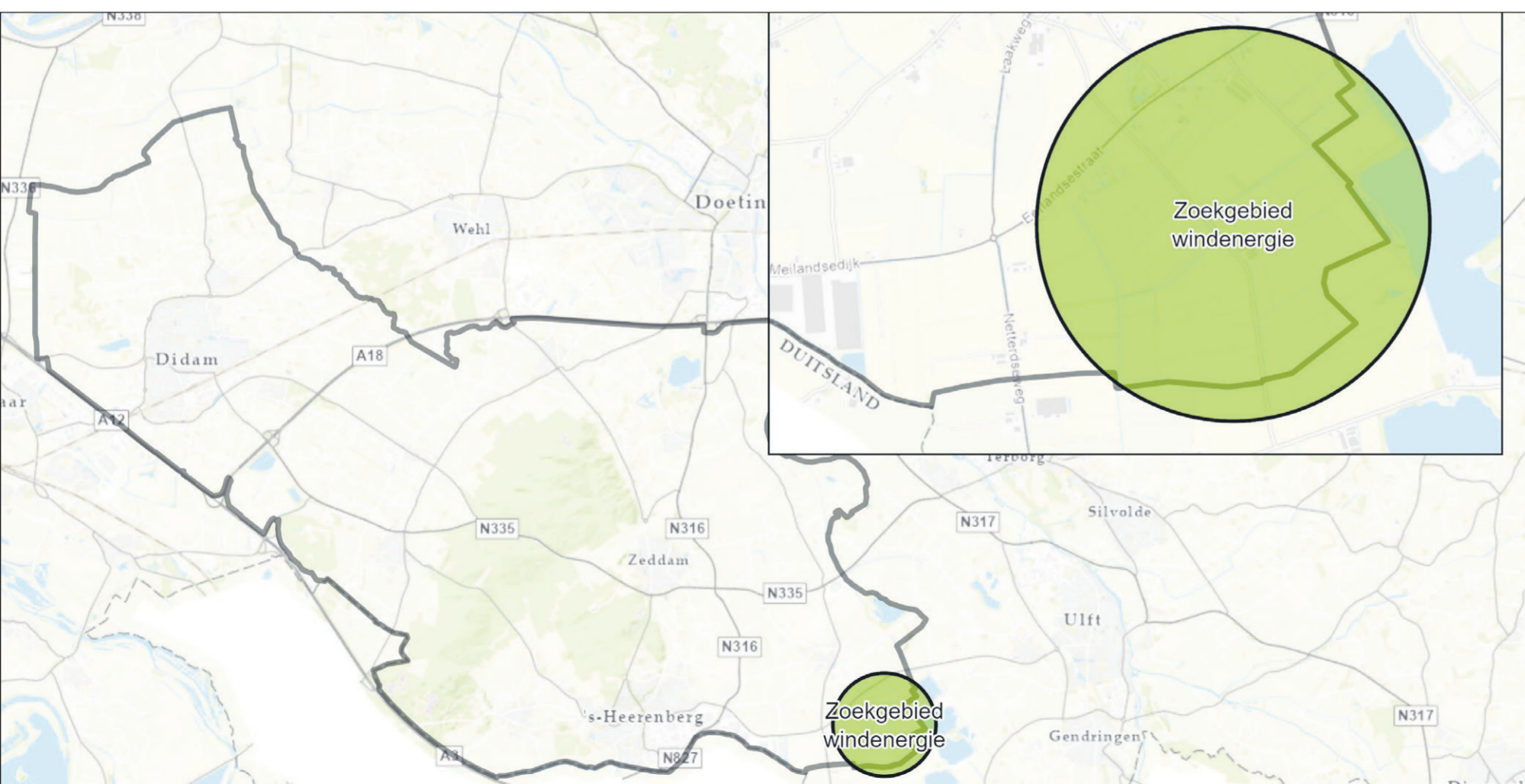
“Windparken hebben voor- en nadelen. De energietransitie is nodig. Maar: een windpark zorgt ook voor overlast en de levering van stroom is onzeker als er geen wind is. Daarnaast vind ik dat je windmolens moet verspreiden. Plaats ze bij industrieterrein én woonwijk zodat het opwekken van elektriciteit vlakbij de gebruikers gebeurt. Bovendien worden zij dan bewuster en gemotiveerder om zuinig met energie om te gaan. Want mensen ervaren windmolens heel direct wanneer deze in de buurt staan. Maar ook hoeft bij spreiding het stroomnet niet zo heftig te worden aangepast en ben je minder kwetsbaar voor sabotage. Tenslotte voelt het best oneerlijk dat een groep mensen de lasten voor alle inwoners moet dragen. Bij spreiding wordt de hinder eerlijker verdeeld.”

Waarom werkt u mee?

“Ik woon dichtbij de plek waar de windmolens komen. Wij hebben samen met de burens in onze straat afgesproken om mee te doen. Dan zit je achter het stuur en kun je zorgen dat de voor- en nadelen eerlijk worden verdeeld. Daarom hebben wij ons verenigd in een coöperatie.”

Heeft u vertrouwen dat inwoners ook voordelen van een windpark zullen hebben?

“Dat is op dit moment lastig in te schatten. Volgens de regels moet je als je voor 50% eigenaar wordt, ook meefinancieren. Het gaat om grote bedragen. Op basis van resultaten uit het verleden, vermoed ik dat na 10-12 van de 25 jaar levensduur van een molen, geld overblijft om te verdelen. Gelukkig garandeert de staat een zeker minimum aan inkomsten. In die eerste jaren gaan opbrengsten eerst naar de partijen die het grootste deel van de investeringen voor hun rekening nemen of de partijen waarvan wij hebben moeten lenen.”

Achtergrond klimaatbeleid Montferland

Allerlei projecten van de gemeente (ook het windpark) komen voort uit nationale afspraken als *Klimaatwet* (2019) en het *Klimaatakkoord* (2019). Maar ook internationale afspraken als het *Klimaatakkoord van Parijs* (2015). Voor de Achterhoek zijn er nog de *Regionale Energie Strategie* (2021) en het *Akkoord van Groenlo* (2023). Deze afspraken verplichten ons om in 2030 landelijk 70% van de elektriciteit duurzaam op te wekken. Bovendien moet onze regio in 2050 energieneutraal zijn: alle energie moet dan duurzaam worden opgewekt.

Bestaand zonnenveld bij Azewijn.

Windpark bij Azewijn: een grote stap voor duurzame energie

In Montferland werken wij aan een beter klimaat. Dit doen wij op twee manieren:

- minder energie gebruiken (wat je niet verbruikt, hoeft je ook niet op te wekken)
- schone energie zonder schadelijke gassen opwekken.

Het windpark bij Azewijn past daar perfect bij. Het is het grootste project in Montferland om duurzame energie op te wekken en zorgt straks voor groene energie.

Wat is een energiecoöperatie?

Een energiecoöperatie is een organisatie van burgers, waarvan de leden bepalen wat het bestuur doet. In het geval van een energiecoöperatie voor het windpark, bepalen de leden op welke wijze het bestuur moet handelen rondom de ontwikkeling en exploitatie van het windpark.

Klimaatactie dichtbij huis: samen vergroenen

Het klimaat verandert. Dat merken wij allemaal: het wordt warmer en droger en soms regent het ineens dagenlang heel hard. Dat kan overlast geven en is niet altijd goed voor onze gezondheid. Daarom werkt de gemeente Montferland hard om onze leefomgeving klimaatbestendig te maken. Denk aan méér groen in woonwijken, regenwater opvangen en bewaren voor droge tijden en het aanleggen van schaduwrijke plekken tegen de hete zon. Al deze acties helpen niet alleen het klimaat, maar zijn ook goed voor alle soorten planten en dieren in de natuur (=biodiversiteit).

Tegels er uit, vlinders er in.

Inwoners én gemeente

“Mensen maken zich terecht zorgen over het klimaat,” zegt Arnold Steenhuis, beleidsmedewerker biodiversiteit en landschap bij de gemeente Montferland. “Iedereen kan iets doen. Kleine stappen samen maken een groot verschil.” De gemeente kan het niet alleen en helpt inwoners daarom graag.

Van tegels naar plantjes

Mooie voorbeelden van samenwerking zijn de *Tegeltaxi* en de *Stimuleringsregeling water en groen*. Alle twee zijn in 2024 gestart. Montferlanders die hun tuin willen vergroenen, kunnen tegels uit hun tuin gratis laten ophalen door de gemeente en subsidie aanvragen voor extra groen. In een vergroende tuin zakt het regenwater beter naar de bodem en raakt het riool minder snel vol bij heftige buien. Minder stenen zorgt ook voor verkoeling. Als het groen groeit, zorgt het ook voor schaduw en voor voedsel en een schuilplaats voor vogels, bijen en andere dieren.

Meer groen, minder wateroverlast

“Wij krijgen steeds vaker te maken met heftige regenbuien en lange droge periodes,” vertelt Steenhuis. “Daarom leggen wij steeds vaker overal in Montferland wadi’s aan.” Een *wadi* is een kunstmatige kuil die regenwater opvangt en het langzaam de bodem in laat zakken. Dit is in 2024 gebeurd langs de Lengelseweg in 's-Heerenberg. Het regenwater stroomt hier direct vanaf de weg de wadi in en zakt daarna rustig de grond in. Dat betekent: minder kans op een overbelast riool én meer water voor droge tijden.

Slimme oplossingen in de buurt

Ook in andere delen van Montferland worden waterproblemen aangepakt. De wijk Rodingsveen in 's-Heerenberg heeft vaker last van wateroverlast. Nu wordt er op het vlakbij gelegen oude voetbalveld van Lengel een nieuwe wijk gebouwd. Er is ruimte gereserveerd voor een grote wadi. Steenhuis legt uit: “Die waterberging wordt groter dan de nieuwe wijk zelf nodig heeft, waardoor het teveel aan regenwater vanuit Rodingsveen straks ook kan worden opgevangen. Zo wordt niet alleen de nieuwe wijk klimaatbestendig, maar wordt de kans op overlast en schade voor de bewoners van Rodingsveen kleiner.”

Arnold Steenhuis.

Een volle tegeltaxi.

Doe mee: begin klein!

Arnold Steenhuis nodigt iedereen uit om in actie te komen: “Met simpele stappen kunnen wij veel bereiken. Vervang tegels door planten, gebruik de beschikbare subsidies en help mee om Montferland groener en gezonder te maken.”

“Onze tuin is nu groen, koeler, met bloemen en soms vogeltjes. Echt een heerlijk plekje om tot rust te komen!” zegt Sabien de Graaf-Los uit 's-Heerenberg, nadat zij alle tegels in haar tuin, met hulp van subsidie, door levend groen heeft vervangen.

Een behoorlijk versteende tuin.

“Wilt u ook tegels in uw tuin vervangen door levend groen? Bel Resi Elbers van de gemeente Montferland: 0316 – 291 391 of vul het contactformulier in op www.montferland.info of scan de QR-code met uw telefoon.”

Van afval naar waarde: economische kringloop in Montferland

In een circulaire economie draait alles om het slim omgaan met grondstoffen. Dus niet: spullen maken, gebruiken en daarna weggooien. Maar materialen en producten steeds opnieuw gebruiken. Dus wel: kapotte spullen repareren, recyclen van materialen en nieuwe producten maken van wat anders afval zou zijn. Zo blijven grondstoffen in een kringloop en beperk je afval en verspilling.

Weggoien kan niet meer - opnieuw gebruiken is/wordt het nieuwe normaal

Waarom is hergebruik belangrijk? De aarde moet steeds meer mensen te eten en te drinken geven. Alle mensen willen in welvaart leven. Tegelijkertijd raken grondstoffen op en zijn er grote problemen door afval en vervuiling. Zoals klimaatverandering en tekorten aan drinkwater. Een economie die slimmer en zuiniger omgaat met grondstoffen, is beter voor de leefbaarheid op aarde en een duurzame toekomst voor iedereen.

Hoe zit het in Montferland met de kringlooeconomie?

Ook in Montferland wordt gewerkt aan een economie die slimmer omgaat met grondstoffen en materialen. Iedereen kan meedoen:

Repair Café

Is de stofzuiger kapot, zit er een scheur in een jas of is de schaar bot? Ga er mee langs een *Repair Café*. Vrijwilligers helpen graag met repareren en onderhoud. De levensduur van spullen wordt langer, reparatie scheelt grondstoffen en bespaart geld omdat een nieuwe kopen niet nodig is.

- Repair Café Didam: Albertusgebouw/Welcom, Raadhuisstraat 3. Open: elke 2e zaterdag van de maand tussen 13.00-16.00 uur.
- Repair Café 's-Heerenberg: De Bongerd 10. Open: elke 1e zaterdag van de maand tussen 13.00-16.00 uur.

Kringloopwinkels

Geef uw oude spullen een tweede leven. Lever meubels, kleding of speelgoed in bij een kringloopwinkel. Dan ontstaat geen afval en andere inwoners krijgen betaalbare nieuwe spullen.

- Kringloopcentrum De Liemers in 's-Heerenberg, Molenpoortstraat 1, 's-Heerenberg. Kijk op de website of scan de QR-code met uw smartphone:

- Tweedehandswinkel 't Olde Gre-jin Didam Endepoelstraat 20f, Didam. Kijk op de website of scan de QR-code met uw smartphone:

- Klussen en Kringloop in Didam Kerkstraat 6a in Didam. Kijk op de website of scan de QR-code met uw smartphone.

- Kringloop and Møre, Wehlseweg 14a in Loil. Kijk op de website van Kringloop and More of scan de QR-code met uw smartphone:

- Re-free in 's-Heerenberg, inzamel- en uitfitepunt van kleding, huishoudelijke artikelen, kleding en levensmiddelen voor mensen met een kleine beurs: entree € 1,- waarna shoppen naar behoefte, De Bongerd 16, 's-Heerenberg. Kijk op de website of scan de QR-code met uw smartphone:

Aanbiedstations voor afval

Soms is repareren of hergebruiken niet mogelijk. Lever afval dan gescheiden in bij de aanbiedstations. Als materialen zoals hout, metaal en plastic gescheiden worden ingezameld, kunnen zij efficiënt gerecycled worden. U heeft als particulier een Afvalpas nodig.

- Aanbiedstation 's-Heerenberg, Nijverheidsstraat 12, 's-Heerenberg. Kijk op de website of scan de QR-code met uw smartphone:

- Aanbiedstation Zevenaar, Micro 7, Zevenaar, inwoners uit Montferland kunnen hier terecht. Kijk op de website of scan de QR-code met uw smartphone:

Vragen over afvalinzameling? Bel de Afvalinformatielijn: (0316) 595 555

WIST U...?

... dat de gemeente Montferland allerlei subsidies heeft om uw woning te verduurzamen naar een beter energielabel? Lees meer in het artikel over gratis hulp en advies om energie te besparen.

energieloket Achterhoek

Wilt u besparen op uw energierekening en tegelijk uw huis comfortabeler maken? Energieloket Achterhoek is er voor u! Dit initiatief van acht Achterhoekse gemeenten helpt u om slimmer om te gaan met energie. Dat is goed voor uw portemonnee én voor het klimaat. Of u nu energie wilt besparen of zelf stroom wilt opwekken: het Energieloket staat klaar met onafhankelijk, deskundig en snel advies.

Waarvoor kunt u terecht bij Energieloket Achterhoek?

- **Advies op maat:** persoonlijk advies over energiebesparende maatregelen die passen bij uw huis en situatie.
- **Informatie over subsidies en leningen:** ontdek welke financiële ondersteuning er voor u is.
- **Persoonlijke hulp:** het Energieloket biedt u praktische hulp om de eerste stap te zetten.

Wat levert het u op?

- **Lagere energiekosten:** U bespaart direct op uw energierekening.
- **Meer wooncomfort:** warmer in de winter, koeler in de zomer
- **Waardevermeerdering van uw huis:** op de woningmarkt hebben mensen liever een energiezuinig huis.
- **Overzicht en gemak:** duidelijk advies over subsidies, leningen en de beste aanpak voor uw situatie.

Het Energieloket maakt het u makkelijk.
Zet vandaag nog de eerste stap naar een energiezuinig huis!

Meer weten of contact?

- **Loket op locatie:** om de week is een bewonersadviseur aanwezig in Didam (Bibliotheek). Kijk op de website voor de exacte data en tijden: www.energieloketachterhoek.nl/loket Of scan de QR-code met uw smartphone:
- **Telefoon:** bel 0314 – 820 360, maandag tot en met vrijdag van 9:00 tot 17:00 uur.
- **Website:** bezoek www.energieloketachterhoek.nl Of scan de QR-code met uw smartphone:
- **Mail:** info@energieloketachterhoek.nl

WIST U...?

... dat er de laatste jaren mooie resultaten zijn geboekt om Montferland te verduurzamen?

- 51% van de Montferlandse woningen heeft energielabel B of beter;
- 54% van de Montferlandse woningen heeft zonnepanelen;
- 67% van de Montferlandse kantoren heeft een groen energielabel (C of beter);
- 222 woningen in de Bloemenbuurt worden zonder aardgas verwarmd met een collectieve warmtepomp en warmtenet;
- de hoeveelheid huishoudelijk afval per inwoner is de laatste jaren fors gedaald van 625 kg in 2020 naar 469 kg in 2023.

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl Of scan de QR-code met uw smartphone:

Ideeënnest: aanjager van duurzame ideeën

Een al werkende vergistingsinstallatie in Oxe bij Deventer (foto Ronald Hissink).

De Achterhoekse gemeenten geven inwoners en ondernemers een podium om hun duurzame ideeën te presenteren en te realiseren. Met het *Ideeënnest* worden de beste ideeën die bijdragen aan de klimaatdoelen uit het *Akkoord van Groenlo* beloond. Tijdens de laatste editie was er een subsidiepot van € 168.000 beschikbaar om kansrijke plannen een vliegende start te geven.

Creativiteit uit de regio

Tijdens de eerste editie in 2024 pitchten zeven finalisten hun ideeën. Het leverde een mix van verrassende en innovatieve voorstellen op, zoals het opwekken van warmte uit kunstgrasvelden en het gebruik van buurtbatterijen. Ook een initiatief uit onze gemeente viel in de prijzen: een groep van tien boeren in Azewijn die werkt aan een biogashub.

Lokaal verschil, grote impact

Het project sluit naadloos aan bij de klimaatdoelen uit het *Akkoord van Groenlo*, dat streeft naar een energieneutrale Achterhoek. Dankzij de subsidie van € 20.000 via het *Ideeënnest* kunnen de boeren hun plannen nu verder uitwerken. Dit project bewijst dat lokale samenwerking niet alleen de regio, maar ook het klimaat vooruit helpt.

Ruurd van Schaik van CSS Energieadvies, die het project begeleidt, zegt: "Het geeft veel positieve energie om bij te dragen aan een duurzamere toekomst en te helpen bij het verduurzamen van de landbouw."

Biogashub Azewijn: mest wordt duurzame energie

In Azewijn werken tien boeren aan een innovatief biogasproject. Het doel is jaarlijks 1,15 miljoen kubieke meter groen gas te produceren, genoeg om bijna 1.000 huishoudens van energie te voorzien. Het biogas wordt gemaakt door mest te vergisten. Daarbij ontstaat biogas, dat in een speciale installatie wordt omgezet in groengas. Dit heeft dezelfde samenstelling als aardgas en wordt ingevoerd in het aardgasnet. Een bijkomend voordeel is dat door stalaanpassingen de uitstoot van methaan en stikstof flink zullen afnemen.

Finale van het Ideeënnest: alle prijswinnaars met een goed idee en de wethouders van de gemeenten op een rij.

WIST U...?

... dat er inmiddels zo'n 45 openbare laadpalen in onze gemeente zijn? Heeft u geen eigen oprit en wel een elektrische auto, dan kunt u een openbare laadpaal aanvragen. Ga naar www.laadpaalaanvragen-oost.nl/ Of scan de QR-code met uw smartphone:

WIST U...?

... dat een groene tuin minder werk is dan een betegelde tuin? Want als een betegelde tuin er netjes uit moet zien, bent u elke dag aan het vegen, krabben en boenen tegen gladheid en mosgroei. Een groene tuin kost alleen in de aanlegfase wat extra tijd. Wanneer die vol staat met vaste planten en bodembedekker, heeft u er amper omkijken naar.

Prijswoordzoeker Duurzaamheidskrant 2025

Zoekwoorden:

BATTERIJ
BIOGAS
BROEIKASGAS
CIRCULAIR
DAKISOLATIE
ENERGIEARMOEDE
ENERGIELOKET
HITTESTRESS
IDEEENNEST
INFRAROODPANEEL
NETCONGESTIE
RADIATORFOLIE
RECYCLEN
SEDUMDAK
TEGELTAXI
TOCHTSTRIP
VERDUURZAMEN
VLIEGSCHAAMTE
WADI
WARMTENET
WINDPARK
ZONNEPANELEN
ZWERFAFVAL

H	M	R	A	D	I	A	T	O	R	F	O	L	I	E	K	
I	I	N	E	T	C	O	N	G	E	S	T	I	E	A	A	
N	V	T	T	O	C	H	T	S	T	R	I	P	D	E	A	
F	E	L	T	E	G	E	L	T	A	X	I	M	K	N	V	
R	R	E	I	E	B	I	O	G	A	S	U	I	Z	E	B	
A	D	N	D	E	S	A	C	N	G	D	B	D	O	R	R	
R	U	E	A	Z	G	T	I	R	E	O	A	E	N	G	O	
O	U	R	K	W	E	S	R	S	N	D	T	E	N	I	E	
O	R	G	I	E	W	R	C	E	O	E	T	E	E	E	I	
D	Z	I	S	R	I	E	U	H	S	N	E	N	P	A	K	
P	A	E	O	F	N	C	L	H	A	S	R	N	A	R	A	
A	M	L	L	A	D	Y	A	E	T	A	I	J	E	N	M	S
N	E	O	A	F	P	C	I	N	I	I	M	S	E	O	G	
E	N	K	T	V	A	L	R	E	D	U	W	T	L	E	A	
E	E	E	I	A	R	E	G	A	E	W	O	O	E	D	S	
L	N	T	E	L	K	N	W	A	R	M	T	E	N	E	T	

Wilt u kans maken op een zwamdoos (zelf oesterzwammen kweken) of een doos heerlijke duurzame chocolade?

Vind dan de oplossing van de woordzoeker. Streep de woorden weg, dit kan in alle richtingen. De overgebleven letters vormen een zin. Stuur uw antwoord voor 1 maart 2025 per e-mail naar j.bonzet@montferland.info met als onderwerp 'woordzoeker'. Vergeet niet uw naam, adres en telefoonnummer te noemen. Wie weet bent u één van de winnaars? Er worden in totaal 5 prijzen verloot onder de juiste inzendingen.

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

Colofon

De *Duurzaamheidskrant* is een uitgave van de gemeente Montferland.

De *Duurzaamheidskrant* is gedrukt op 100% gerecycled milieuvriendelijk papier met minimaal beslag op natuurlijke hulpbronnen, hoeveelheid afval dat naar stortplaatsen gaat en binnen een milieuvriendelijk gesloten productiekring.

De *Duurzaamheidskrant* gebruikt beeldmateriaal afkomstig van gerenommeerde stockfoto sites met royaltyvrije licenties. Dit betekent dat alle gebruikte foto's zijn verkregen onder licentievooraarden die het gebruik toestaan. De gemeente Montferland respecteert daarbij alle auteursrechten en licentievooraarden zoals vermeld door de betreffende stockfoto sites. Daarnaast is beeldmateriaal gebruikt afkomstig uit eerder uitgevoerde gemeentelijke projecten, met instemming van de auteursrechthebbende. Mocht u vragen hebben over specifiek beeldmateriaal, neem dan gerust contact op met de gemeente Montferland via www.montferland.info of tel. 0316 - 291 391.

Hartelijk dank aan iedereen die een steen(tje) heeft bijgedragen aan de totstandkoming van de *Duurzaamheidskrant* 2025!

Uitgever

Achterhoek Nieuws b.v.
Bleekwal 10
7131 DB Lichtenvoorde
www.achterhoeknieuws.nl

Tekst- en beeldredactie

Gemeente Montferland
Bergvredestraat 10
6942 GK Didam
Tel. 0316- 291 391

Concept en vormgeving

Achterhoek Nieuws b.v. met medewerking van de gemeente Montferland

Oplage

17.200 exemplaren

Online uitgave

www.themanieuws.nl en www.montferland.info

Copyright © 2025 Gemeente Montferland

Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt via druk, fotokopie of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de gemeente Montferland. Er kunnen geen rechten worden ontleend, noch aanspraak gemaakt worden op de inhoud van de *Duurzaamheidskrant*. Achterhoek Nieuws en de gemeente Montferland aanvaarden geen aansprakelijkheid voor schade op welke manier dan ook ontstaan door gebruik, onvolledigheid of onjuistheid van de gepubliceerde inhoud van de *Duurzaamheidskrant*.